

**Evaluarea condițiilor și
procesului de emitere
a autorizației speciale
de transport**

Concluzii și recomandări

Octombrie 2019

**Moldova
Structural
Reform
Program**

Autorizația specială de transport (AST)

Autorizație specială de transport – permis special eliberat de Agenția Națională Transport Auto (ANTA) pentru circulația pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele admise.

Cadrul legal:

- **Codul transporturilor rutiere** nr. 150 din 17 iulie 2014
- **Legea drumurilor** nr. 509-XIII din 22 iunie 1995
- **Codul fiscal** nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997
- **Hotărârea Guvernului** nr.1073 din 01.10.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise
- **Hotărârea Guvernului** nr. 67 din 05.02.2016 cu privire la crearea și funcționarea ghișeului unic pentru eliberarea actelor permissive în domeniul transportului rutier
- **Instrucțiunea ANTA** privind eliberarea autorizației speciale de transport pentru depășirea limitelor maxime admise

Analiza procesului de emitere a autorizației speciale de transport

Perioada: februarie – mai 2019

Etape:

- Analiza cadrului legal
- Elaborarea hărții procesului în baza analizei cadrului legal
- Consultări și validarea hărții procesului cu reprezentanții ANTA și operatorii economici
- Analiza experienței altor state: Estonia, Marea Britanie, România, Belarus, Ucraina
- Formularea concluziilor și recomandărilor

Constatări principale

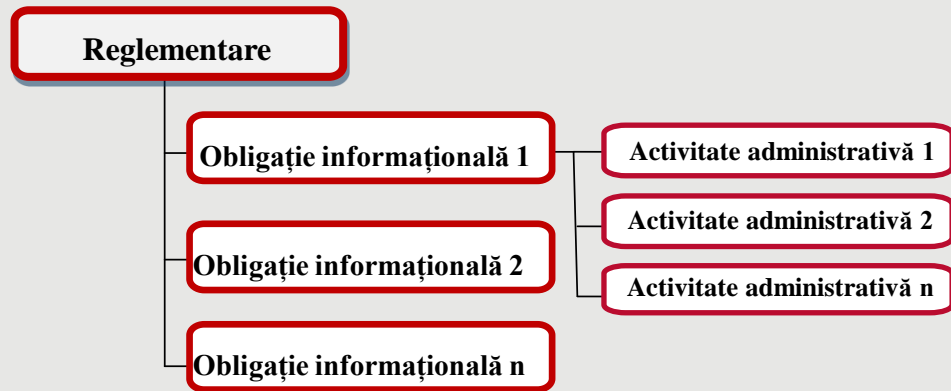
1. Procesul de emitere a AST în forma reglementată nu este axat pe necesitățile operatorilor economici deoarece lipsește posibilitatea: obținerii AST în termeni restrânși; restituirii sumelor achitate în cazul neutilizării AST; scutirii de taxe în cazul calamităților naturale; achitării tarifului prin intermediul transferurilor bancare internaționale.
2. Durata mare de examinare a cererilor de eliberare a AST (5-8 zile), raportată la experiența altor țări: Estonia – 3 zile (standard) și 8 ore (în regim de urgență); Marea Britanie – instantaneu.
3. Procesul de avizare este în mare parte formal și chiar repetitiv – ex. Inspectoratul Național de Patrulare.
4. Administrația de Stat a Drumurilor este sursa principală de date privind capacitatea infrastructurii.
5. Cerința privind efectuarea calculelor prealabile în baza avizelor emise de entitățile participante cauzează pierderi emitentului AST urmare a faptului că circa 20% din solicitanți refuză emiterea autorizației.

Reducerea poverii administrative asupra mediului de afaceri

- Acțiunea nr. I din Planul de acțiuni pentru implementarea, în anii 2018-2020, a Strategiei reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013-2020, aprobat prin HG nr.1021/2013:
 - **Cine?** Autoritățile Publice Centrale (APC) cu atribuții în domeniul reglementării activității de întreprinzător
 - **Ce?** Reducerea poverii administrative asupra mediului de afaceri
 - **Cum?** Efectuarea evaluării principalelor domenii de reglementare și aplicarea Metodologiei de estimare a costurilor administrative prin aplicarea Modelului Costului Standard, aprobată prin HG nr.307/2016.

Aplicarea Modelului Costului Standard (MCS)

- MCS este o metodă de identificare și cuantificare a costurilor administrative generate de reglementările asupra mediului de afaceri.
- Costurile administrative sunt costurile ce țin de activitățile administrative pe care agenții economici trebuie să le efectueze pentru a se conforma obligațiilor informaționale impuse prin reglementări.

AST – obligație informațională

- AST reprezintă o solicitare/cerere de act permisiv, care constituie una din principalele tipuri de obligații informaționale în conformitate cu MCS

HG nr. 1073/2007

Obținerea AST

1) familiarizarea cu cerințele obținerii AST

2) colectarea datelor necesare pentru solicitarea AST

3) completarea formularului cererii

4) semnarea și transmiterea cererii

5) efectuarea plății

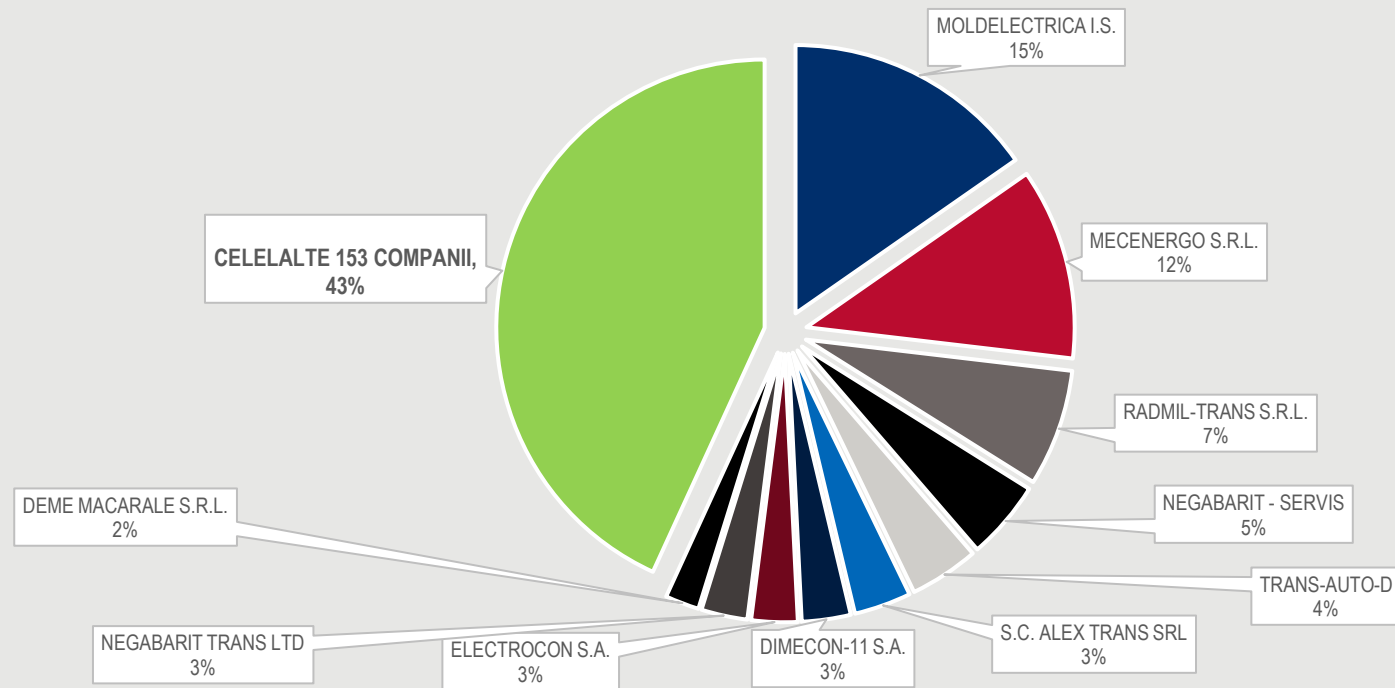
6) ridicarea AST

Costurile administrative ale activităților aferente procedurii de obținere a AST (2018)

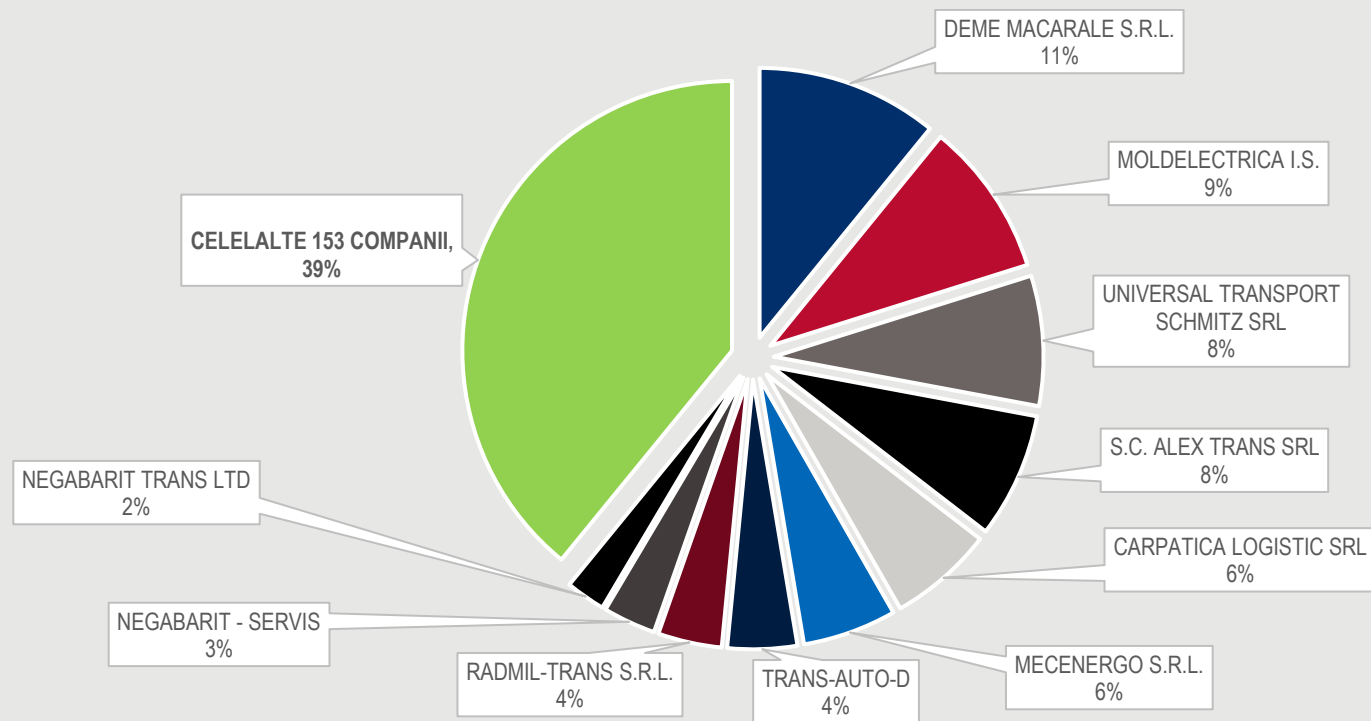
Costuri administrative = preț x cantitate = (timp x tarif) x (numărul de agenți economici x frecvență)

Obligația informațională	Grupuri de agenți economici		Timp, ore	Tarif, lei/oră	Preț, lei	Cantitate, număr pe an	Costuri administrative totale, mii lei
1	2		3	4	5=3*4	6	7=5*6/1000
Obținerea AST	aplică repetat pentru AST	obține AST	1,0	49,0	49,0	930	45,6
		doar depune cererea	0,5		24,5	118	2,9
	aplică prima dată pentru AST	obține AST	2,0		98,0	49	4,8
		doar depune cererea	1,5		73,5	6	0,4
TOTAL							53,7

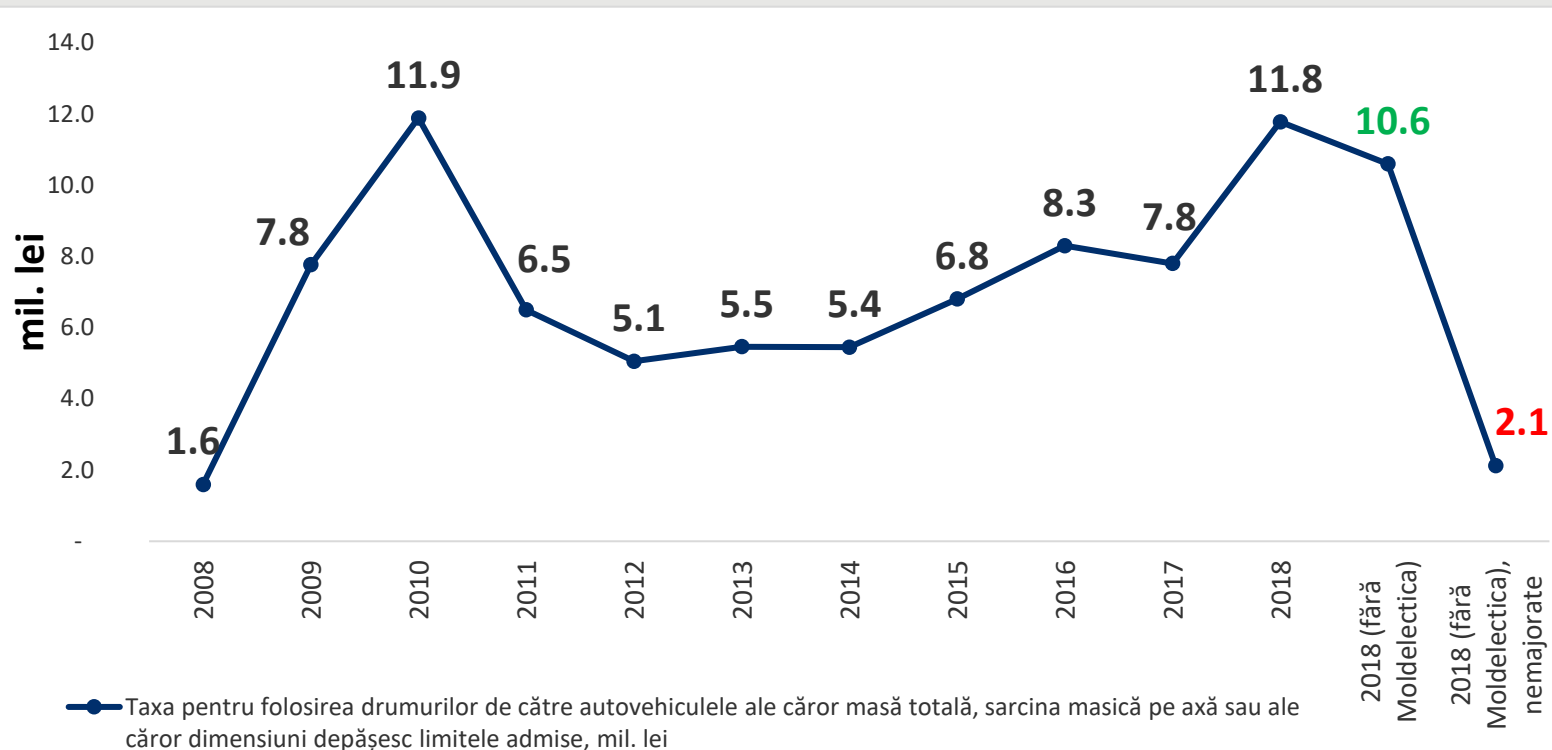
Ponderea companiilor ce au depus cereri pentru emiterea AST în anul 2018

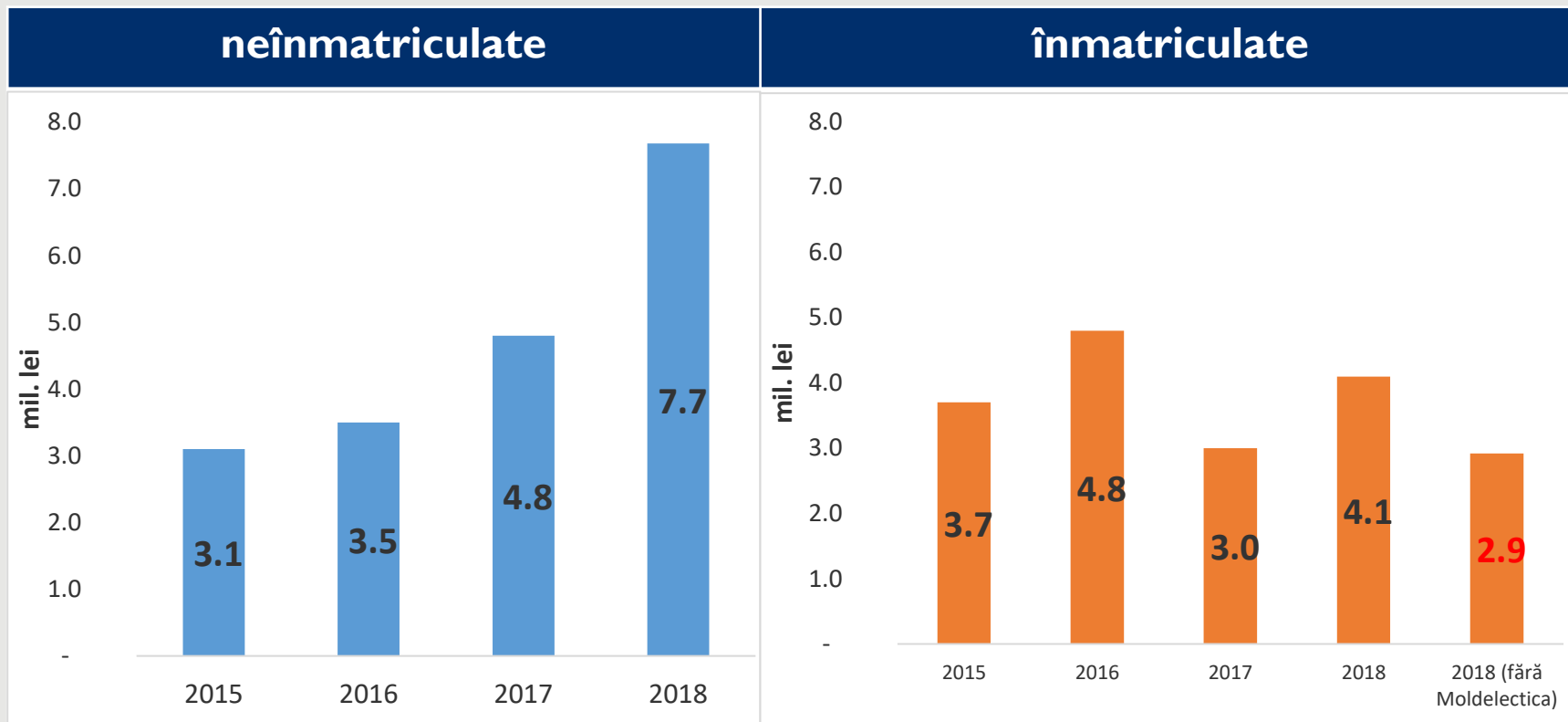
Ponderea taxelor achitate pentru eliberarea AST de către companii în 2018

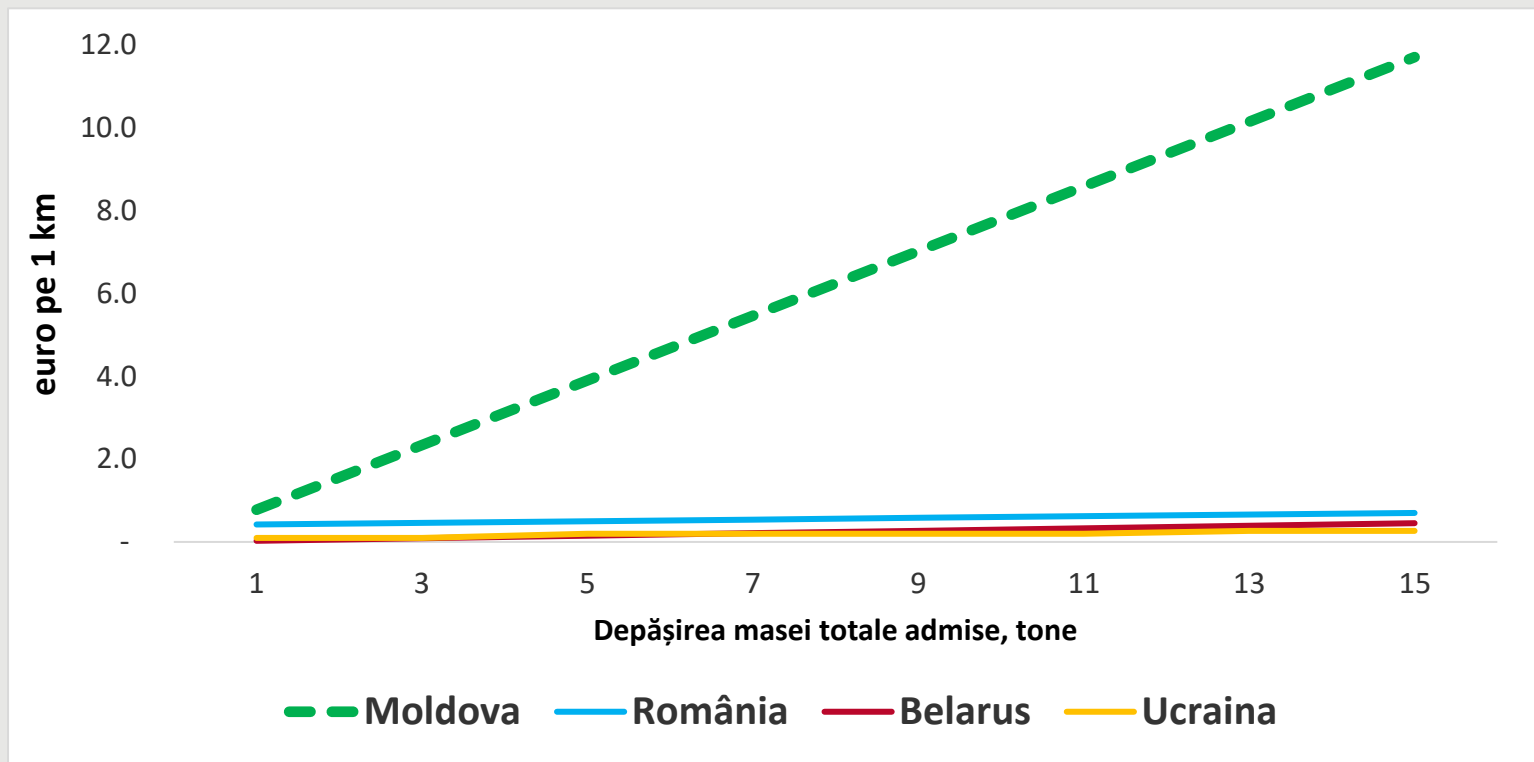
Valoarea totală a încasărilor pentru emiterea AST

Volumul taxei pentru emiterea AST pentru vehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova

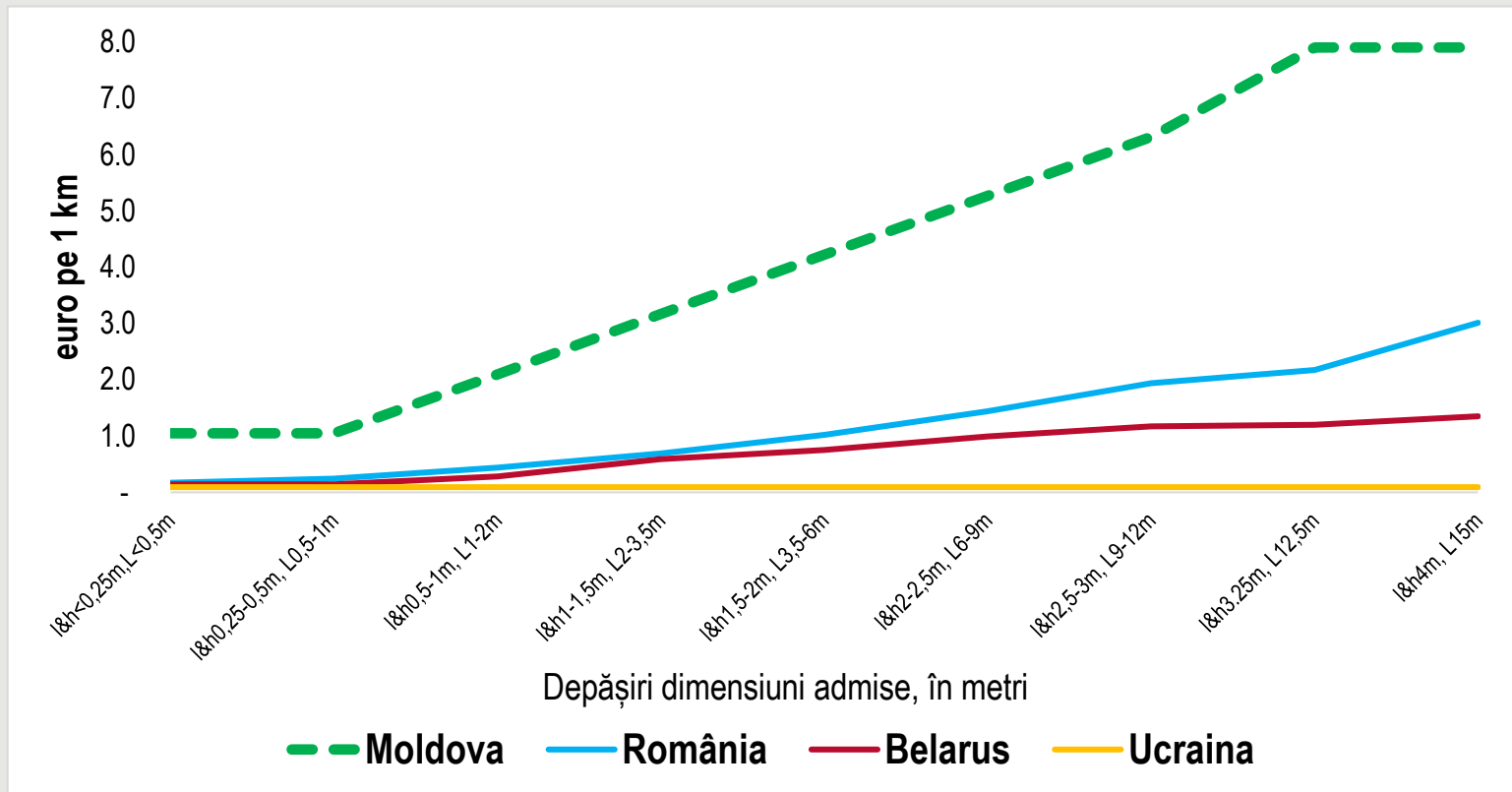
Compararea mărimii taxei de depășire (euro pe 1 km) a masei totale admise (Moldova vs. țări din vecinătate)

Analiza comparativă a mărimii taxei la 100 km parcurși, pentru depășirea masei cu 5 și 15 tone

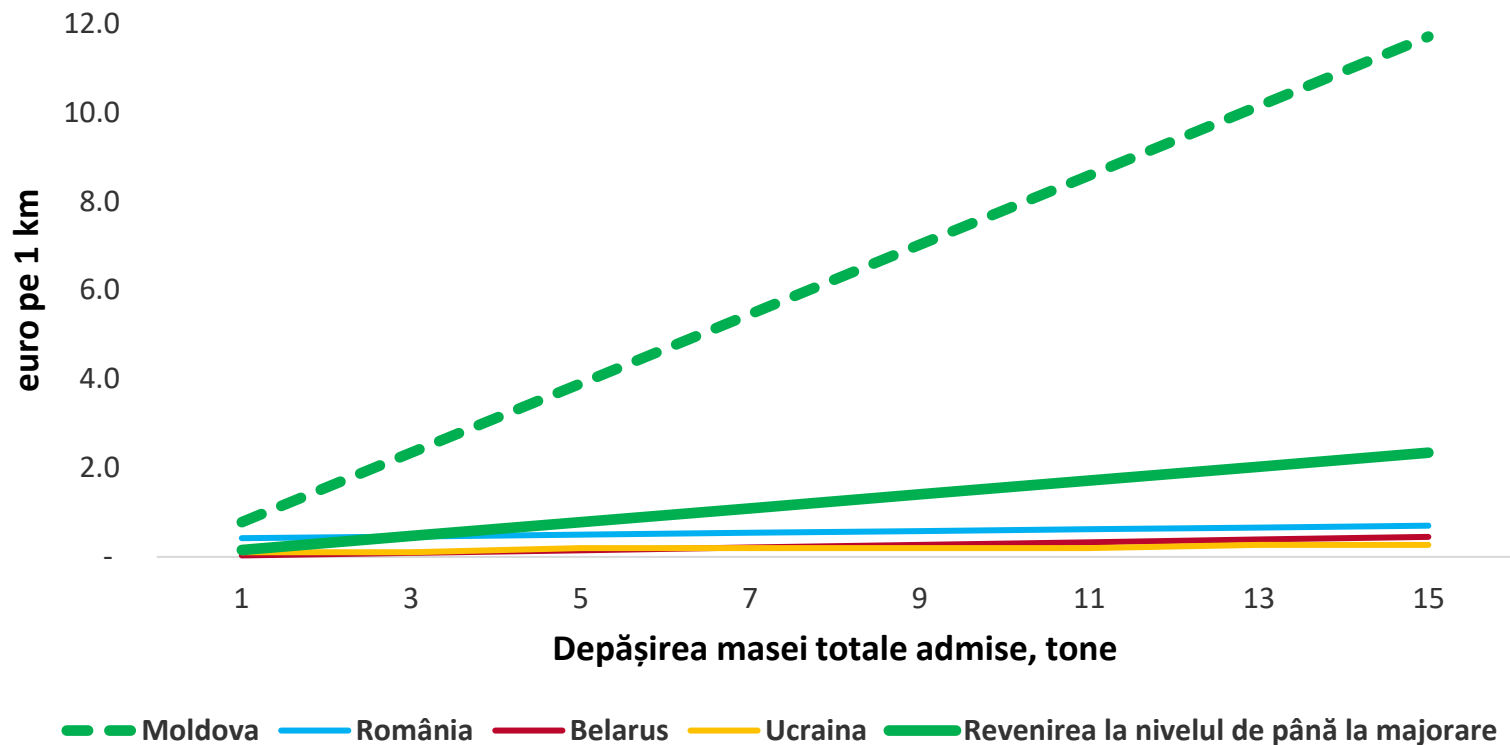
	100 km parcurși			
	5 tone depășire		15 tone depășire	
	Mărimea taxei (Euro)	de câte ori este mai mare față de cea mai mică taxă	Mărimea taxei (Euro)	de câte ori este mai mare față de cea mai mică taxă
Moldova	390,2	26,0	1.170,6	43,4
România	50,0	3,3	70,0	2,6
Belarus	15,0	1,0	45,0	1,7
Ucraina	20,0	1,3	27,0	1,0

Compararea mărimii taxei de depășire (euro pe 1 km) a dimensiunilor admise

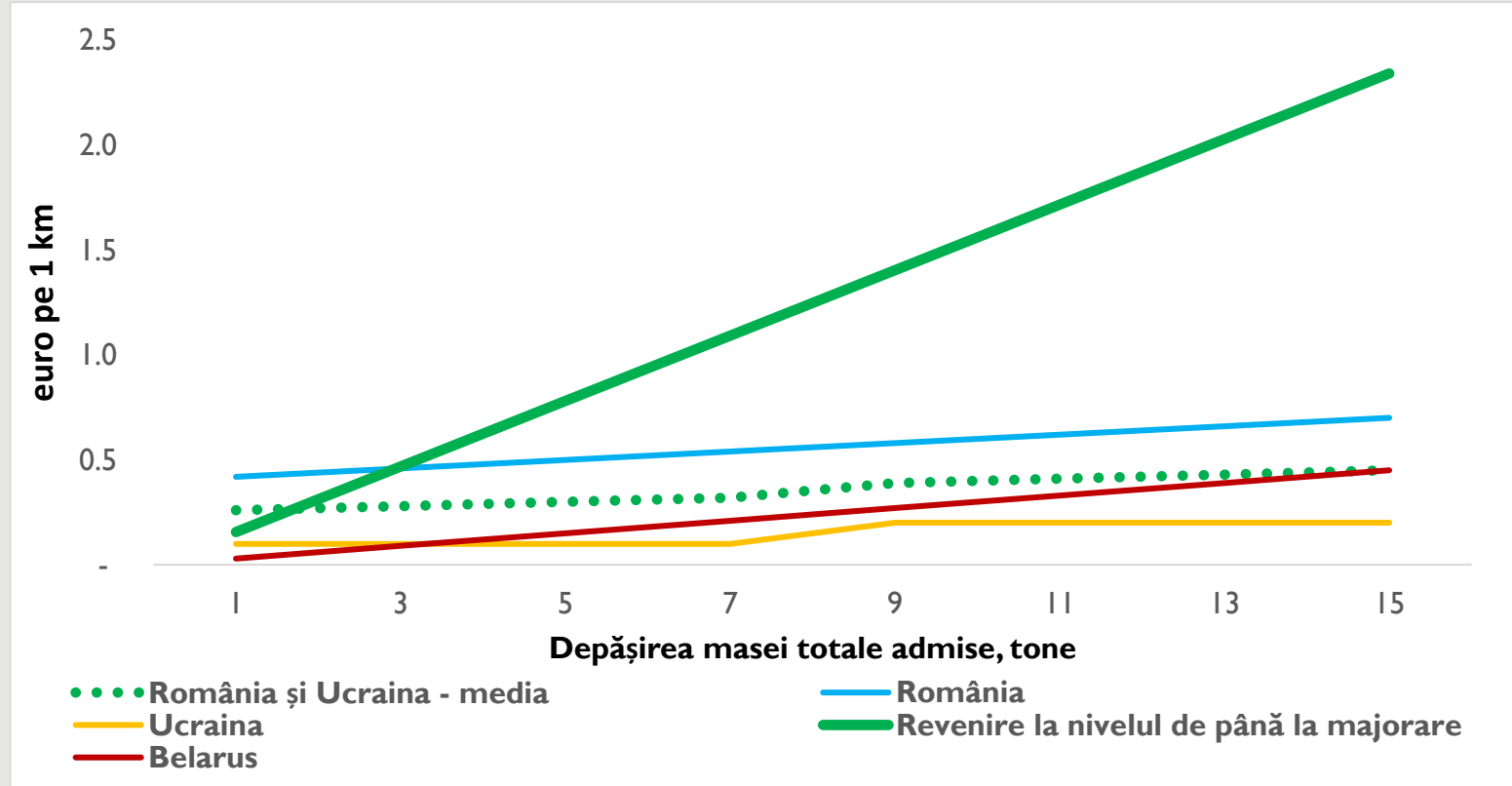
Reducerea mărimii taxei de depășire: opțiuni de realizare

Revenirea la nivelul de până la majorare (masa totală)

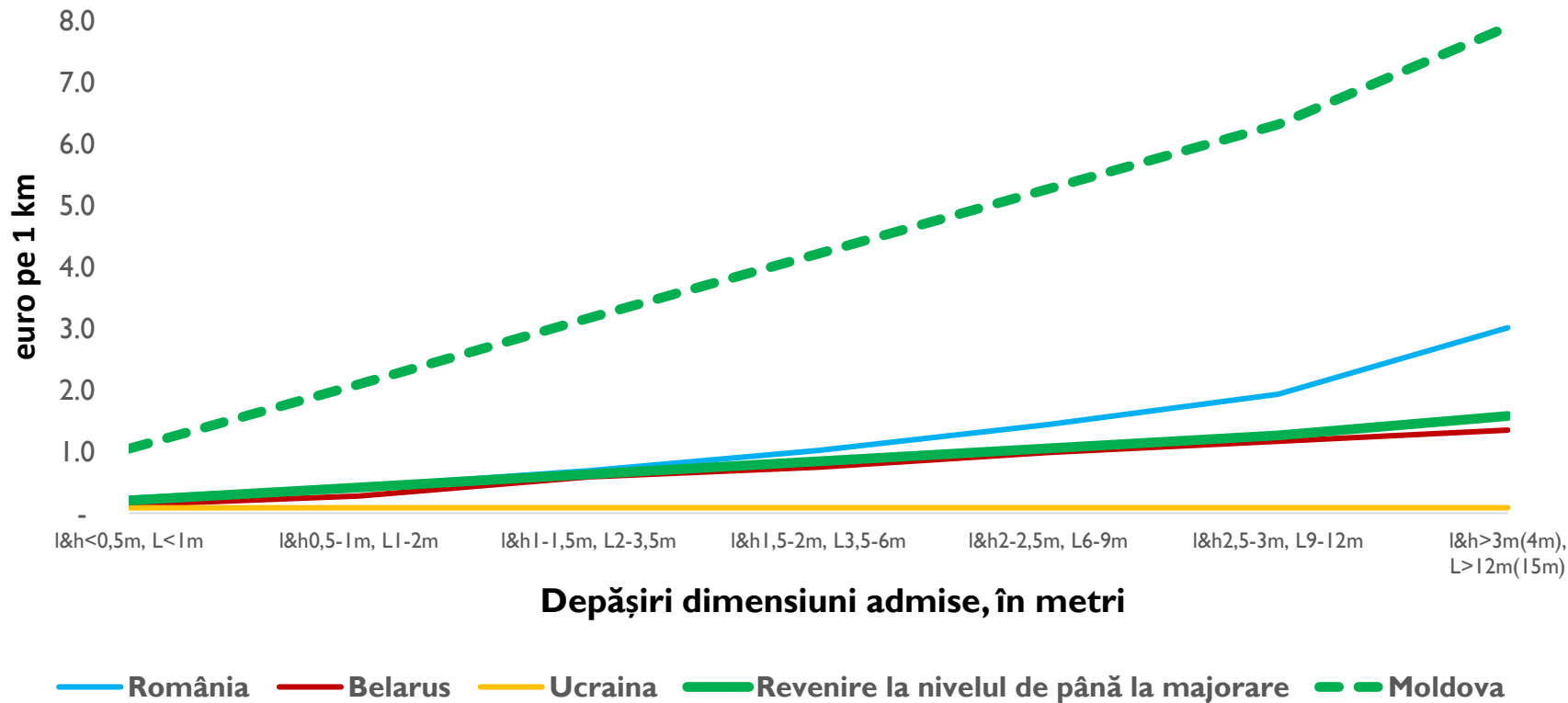
Reducerea mărimii taxei de depășire: opțiuni de realizare

Alinierea la nivelul taxelor aplicate în țările vecine (masa totală)

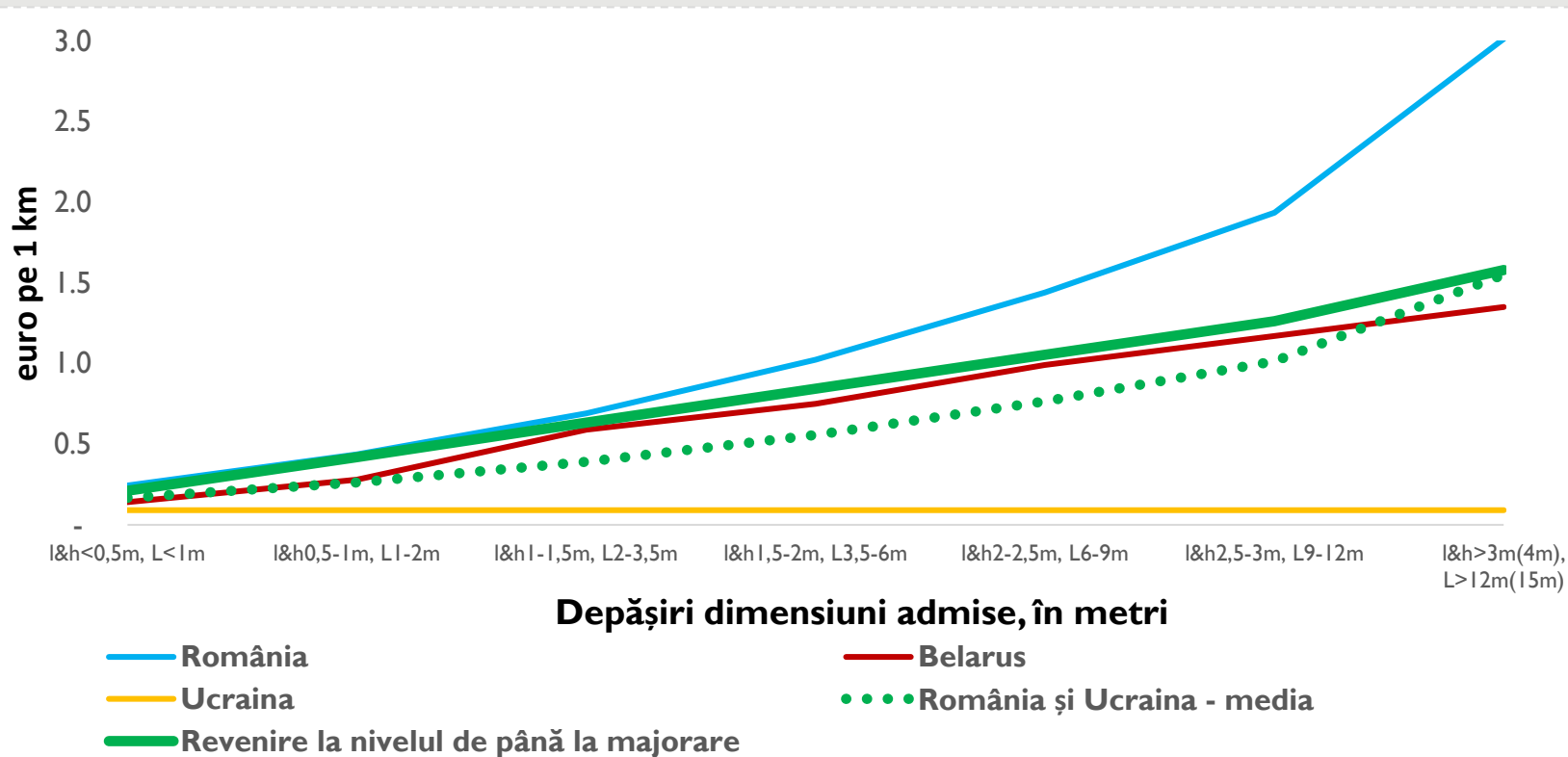
Reducerea mărimii taxei de depășire: opțiuni de realizare

Revenirea la nivelul de până la majorare (dimensiuni)

Reducerea mărimii taxei de depășire: opțiuni de realizare

Alinierea la nivelul taxelor aplicate în țările vecine (dimensiuni)

Propuneri /opțiuni privind taxa pentru depășiri (I)

1. Revizuirea mărimii taxelor pentru emiterea AST prin aplicarea unui model bazat pe principiul proporționalității, astfel încât mărimea taxelor să fie stabilită în raport cu locul Republicii Moldova în clasamentele internaționale privind calitatea drumurilor.
2. Schimbarea modelului existent de calculare a taxelor strict în dependență de distanța parcursă și implementarea unui alt model, bazat pe: segmente de parcurs (Estonia); perioade de valabilitate ale AST (România și Marea Britanie) etc.
3. Reglementarea restituirii plăților în cazul AST care nu au fost utilizate (poate fi modelul Estoniei).
4. Reglementarea scutirii de taxe în cazul vehiculelor/utilajelor care depășesc constructiv limitele admise, cu condiția întrunirii anumitor cerințe, dacă este cazul: masa pe axă, numărul de axe, respectarea cerințelor de utilizare/circulație pe anumite drumuri sau porțiuni.
5. Reglementarea scutirii de taxe pentru anumite categorii de vehicule (poliție, armată, pompieri) - practica României, Estoniei.

Propuneri /opțiuni privind taxa pentru depășiri (2)

6. Reglementarea cazurilor de efectuare a transporturilor în raza unei singure localități (zone) sau la distanțe mici: ex. în Estonia se aplică o taxă în cuantum de 50%.
7. Modificarea condițiilor de plată a taxei de procesare a cererilor de obținere a AST, astfel încât aceasta să fie achitată până/sau la depunerea cererii de emiterie a AST.
8. Stabilirea taxelor pentru depășiri în Euro.
9. Reglementarea posibilității achitării facturilor emise de către terțe persoane, altele decât solicitantul (practica României), cu scopul de a crește numărul de opțiuni pentru efectuarea plăților, în special pentru operatorii economici străini.
10. Reglementarea posibilității de achitare a taxelor și emiterie a AST la punctele de trecere a frontierei de stat.

Propuneri privind procesul de emitere a AST și cadrul de politici

1. Revizuirea integrală a cadrului legal cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu mase/gabarite ce depășesc limitele admise.
2. Reglementarea unor limite de toleranță în cazul constatării devierilor minore de la datele înscrise în AST, aplicabile în cazul controalelor efectuate de către inspectorii ANTA și la punctele de trecere a frontierei de stat (practica României).
3. Reglementarea clară a situațiilor în care este necesară însoțirea vehiculelor cu depășiri (modelul României).
4. Eliminarea avizului Inspectoratului Național de Patrulare și altor avize din procesul de examinare a cererilor de emitere a AST.
5. Majorarea lățimii maxime admise până la 3 metri – se poate accepta practica Estoniei, drumurile căreia au fost proiectate, ca și în cazul Republicii Moldova, conform standardelor fostei URSS.

Propuneri privind procesul de emitere a AST și cadrul de politici (2)

6. Elaborarea, în cooperare cu Administrația de Stat a Drumurilor, și aprobarea prin ordinul ANTA a coridoarelor/listei drumurilor pentru care este permisă emiterea AST prin procedură simplificată, în baza achitării taxelor respective - practica României și a Estoniei (transportul de cherestea în Estonia).
7. Majorarea limitelor masei totale și masei maxime pe axă admise pentru macarale până la 48 de tone și 12 tone respectiv (modelul Estoniei).
8. Reglementarea expresă a cerințelor privind întocmirea proiectului de transport pentru a reglementa situațiile de depășire substanțială a masei maxime admise (practica României).
9. Reglementarea expresă a cerințelor privind întocmirea studiului de traseu pentru a reglementa situațiile de depășire substanțială a gabaritelor maxime admise (practica României).
10. Majorarea sancțiunilor pentru circulația vehiculelor cu depășiri, care nu dețin AST (practica României).

Propuneri privind procesul de emitere a AST și cadrul de politici (3)

- I 1. În cazul transporturilor care depășesc substanțial limitele stabilite și care, datorită naturii lor, pot cauza daune substanțiale infrastructurii rutiere, sau în cazul în care este necesară adaptarea acesteia, va fi reglementată posibilitatea încheierii unor acorduri între solicitant și proprietarul infrastructurii privind repararea prejudiciilor sau compensarea costurilor aferente lucrărilor de reparație și adaptare.
- I 2. Instituirea obligației emitentului AST de a propune trasee cu cele mai mici cheltuieli pentru operatorul de transport. ** în cazul în care se optează pentru păstrarea sistemului actual.*
- I 3. Reglementarea emiterii AST cu perioade de valabilitate de până la 12 luni consecutive și care ar oferi dreptul utilizării întregii rețele de drumuri pentru anumite categorii de vehicule sau depășiri (România, Marea Britanie).
- I 4. Reglementarea clară a faptului că deținătorii AST nu au obligația de a avea originalul AST în timpul transportării, iar autoritățile verifică valabilitatea autorizației prin intermediul sistemului informațional al ANTA.

Propuneri privind procesul de emitere a AST și cadrul de politici (4)

15. Reglementarea posibilității emiterii AST în regim de urgență în termen de 8 ore, prin achitarea unui tarif suplimentar (practica Estoniei). * *în cazul în care se optează pentru păstrarea sistemului actual.*
16. Simplificarea cererii de eliberare a AST astfel, încât vor fi solicitate doar datele relevante.
17. Eliminarea din Regulament a modelelor cererii și autorizației, fapt care va oferi o flexibilitate în adaptarea acestor modele în procesul digitalizării.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

***27, Mitr. Bănulescu-Bodoni St.,
Chișinău, Moldova
MoldovaSRP@nathaninc.com
+373 22 837 414***

Moldova Structural Reform Program